

Skolelederforbundet

Høringsuttalelse fra Skolelederforbundet til kommunal- og forvaltningskomiteen om statsbudsjettet 2025

Vi vil gjerne takke kommunal- og forvaltningskomiteen for muligheten til å gi vårt innspill til statsbudsjettet for 2025. Som representanter for Skolelederforbundet ønsker vi å belyse tre kritiske områder som vi mener er avgjørende for norsk skole og barnehage i året som kommer: ressurser, tverrfaglig samarbeid og ledelse.

Kommuneøkonomiens konsekvenser for skolen

Den økonomiske situasjonen i norske kommuner er svært bekymringsfull, og konsekvensene av dette treffer skoler og barnehager hardt. Prop. 1 S (2024–2025) anslår en realvekst i kommunenes frie inntekter på 6,8 milliarder kroner, men dette dekker ikke fullt ut de økte kostnadene knyttet til demografi og pensjon. KS har beregnet at kommunene mangler minst 15 milliarder kroner for å kunne opprettholde nødvendige tjenester. Dette skaper et betydelig etterslep, spesielt i skolene, og truer kvaliteten på det pedagogiske tilbudet.

En spørreundersøkelse publisert av Utdanningsnytt i august 2024 viste at hele 60 % av rektorene frykter at strammere budsjetter vil føre til kutt i antall ansatte, vikarbruk og spesialundervisning. Tallene er alarmerende: 64 % av rektorene forutså reduksjoner i antall ansatte, 49 % mente de måtte kutte i vikarbruk, og 40 % anslo kutt i spesialundervisning. Disse kuttene vil ha alvorlige konsekvenser for laget rundt eleven – et støtteapparat bestående av spesialpedagoger, rådgivere og andre viktige støttespillere som er essensielt for å sikre at elever med ekstra behov får nødvendig hjelp. Skolene har allerede problemer med å oppfylle sitt lovpålagte ansvar, og uten tilstrekkelige ressurser øker risikoen for utenforskap og psykisk uhelse blant de mest sårbare elevene.

Tverrfaglig samarbeid som nøkkel til forebygging

Skoler og barnehager står overfor komplekse utfordringer, som krever et tett samarbeid med andre samfunnsaktører som barnevern, helsevesen og politi. Dette samarbeidet er nødvendig for å forebygge utenforskap, psykisk uhelse og ungdomskriminalitet. Det er derfor viktig at kommunene har et tilstrekkelig handlingsrom til å etablere gode strukturer som legger til rette for tverrfaglig samarbeid rundt eleven.

I statsbudsjettet er det lagt opp til en økning i frie inntekter for kommunene, men det må sikres at dette kommer skolesektoren til gode, slik at nødvendig tverrfaglig samarbeid ikke blir nedprioritert. Samarbeid på tvers av etater krever både tid og ressurser, og det må sikres at skoler får tilstrekkelige midler til å opprettholde dette arbeidet.

Ledelse under press

Situasjonen for skoleledere er også alvorlig. Kommunene innfører stadig tiltak for å kutte kostnader som direkte rammer skoleledelsen. Et eksempel fra en kommune i 2024 viser hvordan det ble vedtatt å holde flere skolelederstillinger vakante og øke undervisningsplikten for assisterende rektorer og avdelingsledere. Dette resulterte i at hele 8 lederstillinger, tilsvarende 5,2 årsverk, sto ubesatte, noe som har svekket skolens evne til å lede, koordinere og drive pedagogisk utvikling på en god måte.

Skoleledelse er en nøkkelkomponent i arbeidet med å bygge sterke, faglige team og sikre godt samarbeid med andre offentlige etater. Når ledere ikke har tilstrekkelig handlingsrom og

Skolelederforbundet

ressurser, svekkes skolens evne til å møte både dagens og fremtidens utfordringer. En investering i skoleledelse er en investering i barns fremtid.

Stig Johannessen

Forbundsleder